

Gemeenteraad

Vergadering van 16 juni 2026
Bedrijfsvoering - Organisatieadvies

2026_RAAD_00029 Jaarstukken 2025 (jaarrekening en jaarverslag)

Overlegd met

OGO's, OAD en DT

Portefeuillehouder

Marcel Scheringa

Andere betrokken portefeuillehouders

Trijn Jongman

Melvin Smit

Miriam Slomp-Dekkers

Erik de Groot

Samenvatting

Bijgaand worden de jaarstukken 2025 ter vaststelling aangeboden.

De jaarstukken bestaan uit:

1. Het jaarverslag 2025
2. De jaarrekening 2025

Met deze stukken wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid en de resultaten van het afgelopen jaar.

Beschrijving

Inleiding

De jaarstukken 2025 van de gemeente Steenwijkerland, bestaande uit het jaarverslag en de jaarrekening, zijn gereed voor vaststelling.

Het resultaat over 2025 bedraagt € 13.452.000.

In het vervolg van de inleiding wordt ter onderbouwing ingegaan op de volgende onderdelen:

- **Jaarverslag:**
Realisatie 2025, financieel beeld, ontwikkeling duurzaamheidsdoelen, verplichte paragrafen en "ENSIA" (Eenduidige Normatiek Single Information Auditing) verklaring.
- **Jaarrekening:**
Resultaat met het aandeel per programma in het resultaat, grondexploitatie, rechtmatigheidsverklaring van het college, overdracht pensioenen (oud)bestuurders naar ABP, Realisatiestimulans en bestemming van het rekeningresultaat 2025.

Jaarverslag

Het jaarverslag is in hoofdlijnen als volgt opgebouwd:

- in paragraaf 1.2 is toegelicht dat 77% van de doelstellingen zijn gerealiseerd. In het hoofdstuk 2 wordt per bestuursprogramma inzicht gegeven in deze doelstellingen met bijbehorende acties;
- in paragraaf 1.2 wordt ook het financieel beeld over 2025 op hoofdlijnen gepresenteerd evenals de voorgeschreven kengetallen;
- in paragraaf 1.3 is toegelicht op welke wijze, in het kader van duurzaamheidsontwikkeling, invulling is gegeven aan diverse SDG's (Sustainable Development Goals);
- in hoofdstuk 2 zijn alle programma's verantwoord;
- in hoofdstuk 3 zijn de paragrafen opgenomen, nieuw dit jaar is de paragraaf openbaarheid; en
- in hoofdstuk 4 wordt het jaarverslag afgesloten met de ENSIA-verklaring.

Jaarrekening

Het jaarrekeningresultaat in de jaarrekening is uitgekomen op een positief saldo van € 13.452.000. Dit betreft het rekeningresultaat en geen geld dat we op de bank hebben staan. In de najaarsnota werd een positief saldo gepresenteerd van € 4,5 miljoen. Daarin was de Septembercirculaire nog niet verwerkt. Inclusief de Septembercirculaire is vervolgens een verwacht saldo gepresenteerd aan de raad van € 8,9 miljoen. Daarop is de begroting 2025 nog geactualiseerd. Het jaarrekeningresultaat is ten opzichte van de geactualiseerde begroting nogmaals ruim € 4,5 miljoen hoger uitgevallen zoals in de tabel hieronder per programma weergegeven. Een groot deel van het rekeningresultaat komt door extra incidentele middelen die we in de loop van 2025 via het Gemeentefonds hebben ontvangen. De accountant geeft een goedkeurende controleverklaring af op de jaarrekening 2025.

(V= Voordeel - N= Nadeel).

bedragen x € 1.000				
Resultaat per programma	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2025	Verschil
1. Woningbouw	- 3.558	- 3.870	- 2.389	1.481 V
2. Werk en economie	- 1.743	- 1.695	- 1.281	414 V
3. Samenredzaam	- 72.904	- 74.920	- 73.307	1.614 V
4. Vitaal platteland	- 917	- 978	- 1.004	- 25 N
5. Duurzaam	- 1.546	- 1.424	- 788	636 V
6. Leefbare steden en kernen	- 25.783	- 27.958	- 28.356	- 398 N
7. Financiën en dienstverlening	110.085	119.777	120.577	800 V
Resultaat	3.634	8.931	13.452	4.521 V

Het hoger uitgevallen jaarrekeningresultaat heeft per programma voornamelijk betrekking op:

Verschil Actuele Begroting en Rekeningresultaat in hoofdlijnen	
Woningbouw: € 1,5 miljoen voordeel	
- Realisatiestimulans – SISA	€ 1,1 miljoen (+)
- Omgevingsvergunningen	€ 0,4 miljoen (+)
Werk en economie: € 0,4 miljoen voordeel	
- Pachten en grondverkoop	€ 0,4 miljoen (+)
Samenredzaam: € 1,6 miljoen voordeel	
- Oekraïnegelden – SISA	€ 1,6 miljoen (+)
Duurzaam: € 0,6 miljoen voordeel	
- Klimaatakkoord – SISA	€ 0,6 miljoen (+)
Leefbare steden en kernen: € 0,4 miljoen nadeel	
- Voorziening maatschappelijk Vastgoed	€ 1,5 miljoen (-)
- Openbaar groen, sport en verkeer	€ 0,9 miljoen (+)
- Overige	€ 0,2 miljoen (+)
Financiën en dienstverlening: 0,8 miljoen voordeel	
- Verplichtingen en voorzieningen bestuur	€ 0,9 miljoen (-)
- Bedrijfsvoering	€ 1,1 miljoen (+)
- Decembercirculaire en nabetaling	€ 0,9 miljoen (+)
- Overige	€ 0,3 miljoen (-)
TOTAAL→	€ 4,5 miljoen (+)

In hoofdstuk 2 van de jaarrekening wordt per programma een analyse gegeven van de verschillen ten opzichte van de actuele begroting.

Grondexploitatie

Per saldo bedraagt het resultaat op grondexploitatie € 342.000. Dit bestaat uit een totale winstneming van € 589.000 minus verliesneming van €247.000.

De totale winstneming bij woningbouw complexen is € 321.000, waarvan € 139.000 afgesloten complex 68 Scheerwolde betreft. Hierdoor is per saldo sprake van een positief saldo van € 74.000 en bij industrieterreinen enkel door winstneming per saldo € 268.000, door afgesloten complexen 11 Oostermeentherand en 67 Weg van Rollecate Vollenhove.

De totale winstneming voor alle complexen bedraagt per saldo € 589.000, welke volledig is toegevoegd aan de algemene reserve vrij besteedbaar.

In de jaarrekening is een verliesneming van € 247.000 verwerkt en ten laste van het resultaat gebracht. Dit verlies heeft te maken met de hogere kosten voor de archeologie en bouwrijp maken voor complex 36 Kornputkwartier.

Rechtmatigheidsverklaring van het college

Het college heeft een goedkeurende rechtmatigheidsverklaring afgegeven en die is door de accountant getrouw verklaard.

Op basis van de kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van afspraken met de raad is in de paragraaf bedrijfsvoering aanvullende informatie opgenomen over de inhoudelijke beoordeling van de rechtmatigheidsverklaring. De regelgeving die over 2025 van toepassing is geeft aan dat onrechtmatigheden in afwijkingen tussen begroting en werkelijkheid, conform de financiële verordening wel acceptabel kunnen zijn. Deze onrechtmatige maar acceptabele afwijkingen tellen wel mee in het totaal van de rechtmatigheidsverklaring.

De afwijkingen zijn totaal € 611.000 en blijven onder de daarvoor gestelde grens van ruim € 3,7 miljoen. Op basis daarvan heeft het college een goedkeurende rechtmatigheidsverklaring afgegeven.

In onderstaande tabel ziet dit er voor 2025 als volgt uit:

bedragen x € 1.000

Rechtmatigheid	Afwijkingen	
Begrotingscriterium		
1a. Overschrijding lasten programma's	-	
1b. Overschrijding Investeringsbudgetten (kredieten)	193	
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	-	
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan de raad zijn gemeld	20	
Totaal onrechtmatigheden begrotingscriterium	213	
Beoordeling onrechtmatigheden begrotingscriterium		
4a. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid zoals vastgelegd in de Begroting en de financiële verordening	173	!
4b. Niet-acceptabele begrotingsonrechtmatigheden.	40	✗
Totaal onrechtmatigheden begrotingscriterium	213	
Voorwaardencriterium		
5. Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	398	✗
Totaal onrechtmatigheden voorwaardencriterium	398	
M&O criterium		
7. Misbruik -en oneigenlijk gebruik criterium	-	✓
Totaal onrechtmatigheden M&O criterium	-	
Totaal onrechtmatigheden	611	
- Waarvan acceptabel	173	!
- Waarvan niet-acceptabel	438	✗

Overdracht pensioenen (oud)bestuurders naar ABP

Per 1 januari 2028 worden de pensioenen van politieke ambtsdragers, waaronder wethouders, overgeheveld naar het ABP en ondergebracht in het nieuwe pensioenstelsel op grond van de Wet toekomst pensioenen (Wtp). In aanloop naar deze stelselwijziging zijn, anticiperend op de circulaire van het ministerie van BZK 'Aanpassingen Appa-pensioenen en inhoudingen', alle (voormalige) wethouders, inclusief degenen die hun ambt vervulden vóór de gemeentelijke fusie, ultimo boekjaar 2025 opgenomen in de voorziening wethouderpensioenen. Hiermee wordt vooruitlopend op de toekomstige overdracht een volledige en juiste verwerking van de verplichting gewaarborgd. Totale dotatie 2025 bedraagt ruim 1,8 miljoen. Dit is ruim 0,6 miljoen hoger dan begroot in najaarsnota, aangezien toen geen rekening is gehouden met dekkingsgraad van het ABP.

Realisatiestimulans

In 2025 is voor 164 betaalbare woningen de start bouw gerealiseerd. Hiermee is voldaan aan de voorwaarden van de specifieke uitkering Realisatiestimulans. Conform het BBV (uitspraak 23 maart 2026) wordt de rijksbijdrage van € 1.148.000 als bate in de jaarrekening 2025 verantwoord en als nog te ontvangen opgenomen op de balans.

Bestemming van het rekeningresultaat 2025

- een bedrag van € 152.000 toe te voegen aan de Algemene reserve - vaste buffer;
- een bedrag van € 152.000 te onttrekken van de Algemene reserve - vrij besteedbaar;
- een bedrag van € 85.000 beschikbaar te stellen voor Joodse eigendommen ter afbetaling van de ereschuld;
- een bedrag van afgerond € 13.367.000 ten gunste te brengen van de Algemene reserve - vrij besteedbaar.

1. Norm vaste Buffer

Met de vaststelling van de nota "Reserves en voorzieningen 2023" wordt een norm van 10% van het totaal van de Algemene uitkering en de opbrengst OZB gehanteerd voor het opvangen van risico's.

bedragen x € 1.000

Norm Algemene reserve vaste buffer		31-dec-2025
Vaststelling norm 10%		
<u>Grondslag normbepaling</u>		
Algemene uitkering uit gemeentefonds		118.874
Opbrengst Onroerende-zaakbelasting		9.028
Grondslag normbepaling		127.903
Vaststelling norm 10%		12.790
Algemene reserve vaste buffer		
Algemene reserve vaste buffer per ultimo 2025		11.703
<u>Nog te realiseren 2026</u>		
Begroting 2026-2029		935
Algemene reserve vaste buffer		12.638
Afwijking t.o.v. norm		
Afwijking t.o.v. norm (lager)		- 152
Afwijking in %		-1,2%

Ultimo boekjaar is de omvang van de reserve € 11,7 miljoen exclusief toekomstige uitgaven uit het Vitaliteitsfonds. Met inachtneming van de dotatie in de begroting 2026-2029 zal deze toenemen tot ruim € 12,6 miljoen.

Op grond hiervan wordt voorgesteld een bedrag van € 152.000 toe te voegen aan van de Algemene reserve vaste buffer.

2. Joodse eigendommen

Voorgesteld wordt om € 85.000 beschikbaar te stellen ten gunste van joodse eigendommen ter afbetaling van de ereschuld.

3. Algemene reserve vrij besteedbaar

Voorgesteld wordt om het saldo 2025 van afgerond € 13.367.014 ten gunste van de Algemene reserve vrij besteedbaar te brengen.

Resumé:

Voorstel tot bestemming

bedragen x € 1.000

Voorstel resultaatbestemming	Rekening 2025
1a. Ten laste van de algemene reserve - vrij besteedbaar	- 152
1b. Ten gunste van de algemene reserve - vaste buffer	152
2. Joodse eigendommen	85
3. Ten gunste van de algemene reserve vrij besteedbaar	13.367
Totaal voorstel resultaatbestemming	13.452

Gewenst resultaat

Het gewenste resultaat is dat de jaarstukken 2025 met verantwoorde resultaatbestemming van € 13.452.000 worden vastgesteld door de gemeenteraad. Dit draagt bij aan een tijdige en transparante verantwoording van de financiële huishouding en behaalde resultaten van de gemeente Steenwijkerland.

Argumenten

1.1 Noodzaak tot vaststelling jaarstukken

Het vaststellen van de jaarstukken is een wettelijke verplichting en zorgt voor transparantie en verantwoording naar de raad en inwoners. De jaarstukken geven inzicht in de financiële situatie en de behaalde resultaten van het afgelopen jaar.

De uiterste wettelijke termijn voor het vaststellen van de jaarstukken door de gemeenteraad is 15 juli.

2.1 Voorstel tot bestemming van het resultaat

De raad is bevoegd het resultaat van € 13.452.000 te verdelen. Het resultaat van € 13.452.000 is op een verantwoorde manier bestemd, waarbij rekening wordt gehouden met de financiële positie van de gemeente en de benodigde investeringen. De voorgestelde bestemmingen dragen bij aan de versterking van de Algemene reserve en de financiering van Joodse eigendommen.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Risico bij het niet vaststellen van de jaarstukken

Als de jaarstukken niet worden vastgesteld kan dit leiden tot een gebrek aan transparantie en verantwoording, wat het vertrouwen in de financiële huishouding kan schaden.

Het daarbij ook belangrijk dat de jaarstukken tijdig vóór de wettelijke termijn van 15 juli worden vastgesteld om te voldoen aan wettelijke verplichtingen en om een duidelijk beeld te geven van de financiële situatie.

2.1 Risico bij onverantwoorde resultaatbestemming

Het niet op een verantwoorde manier bestemmen van het resultaat kan leiden tot financiële onzekerheden en een verzwakking van de Algemene reserve.

Door het resultaat op een verantwoorde manier te bestemmen, zoals is voorgesteld in paragraaf 1.4 van de jaarrekening, wordt de financiële positie van de gemeente versterkt.

Duurzaamheid en social return

N.v.t.

Financiële toelichting

Het genomen besluit van de raad leidt tot een bijstelling van de begroting 2026 conform resultaatbestemming.

Communicatie en participatie

Na behandeling van de jaarstukken in het college en na verzending jaarstukken naar de gemeenteraad volgt een persbericht.

Uitvoering en planning

26 mei: Behandeling college vaststelling jaarstukken ter aanbieding aan raad.

27 mei: Jaarstukken digitaal naar griffie t.b.v. (burger)raadsleden.

29 mei: Stukken fysiek naar (burger)raadsleden.

8 juni: Uiterlijke ontvangst schriftelijke technische vragen (12:00).

12 juni: Uiterlijke beantwoording schriftelijke technische vragen (15:00).

16 juni: Raadsbehandeling (inclusief aanwezigheid accountant), dus voorafgaand aan PPN welke 30 juni wordt behandeld.

Is het besluit openbaar?

Ja

Besluit

Het college legt het volgende voor aan de gemeenteraad:

1. De jaarstukken 2025 (jaarverslag en jaarrekening) vast te stellen.
2. Het resultaat van € 13.452.000 als volgt te bestemmen:
 1. Een bedrag van € 152.000 toe te voegen aan de Algemene reserve - vaste buffer.
 2. Een bedrag van € 152.000 te onttrekken van de Algemene reserve - vrij besteedbaar.
 3. Een bedrag van € 85.000 beschikbaar te stellen voor Joodse eigendommen ter afbetaling van de ereschuld.
 4. Een bedrag van afgerond € 13.367.000 ten gunste te brengen van de Algemene reserve - vrij besteedbaar.